

Laukaan ja Hankasalmen ympäristönsuojelu
PL 6
41341 Laukaa

kirjaus@laukaa.fi.

Viite: lausuntopyyntö 21.12.2023, 825/11.01.00.01/2023

Lausuntopyyntö

Hankasalmen ympäristönsuojeluviranomaisessa on vireillä Hankasalmelle Kynsiveden kylään kiinteistölle Mastomäki 77-408-8-97 sijoittuvaa kiviaineksen louhintaa ja murskausta koskeva yhteislupahakemus (YSL 47 a § ja MAL 4 a §).

Kiinteistöllä on ollut aikaisempaa kalliokiviaineksen ottotoimintaa. Toiminta ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle. Lupaa haetaan 15 vuodeksi ja hakemus sisältää MAL 21 § ja YSL 199 § mukaisen hakemuksen aloittaa toiminta mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Hankasalmen ympäristönsuojeluviranomainen pyytää Keski-Suomen ELY-keskukselta YSL 42 §:n nojalla lausuntoa liitteenä olevasta hakemuksesta. Lausunnossa pyydetään tarkastelemaan esimerkiksi alueen pohjavesiolosuhteita ja luonnonoloja.

Hakemus

Kalliokivenoton toiminta-alueen pinta-ala on n. 1,60 ha sisältäen varastoalueet; pintamaiden varastoalue on 0,30 ha ja varasto- ja murskausalue on 0,40 ha:n kokoinen. Varsinainen ottoalue on n. 0,90 ha:n kokoinen. Suunnitelmassa vanha ottoalue on jaettu kahteen eri vaiheeseen, joista nyt haetaan yhteislupaa ottovaiheelle 1. Lupaa haetaan 15 v:n ajalle, koska ottamisaika sijaitsee hyvin syrjäisellä seudulla ja vuotuiset ottomäärät tulevat olemaan melko pieniä. Lähiseudulla ei ole häiriintyviä kohteita. Lupakauden jälkeen alueelle on tarkoitus hakea uutta lupaa toiminnan jatkamiseksi vaiheeseen 2.

Kalliota on tarkoitus louhia ja murskata 0,90 ha:n alueelta 90 000 m³ ktr 15 v:n lupakauden aikana. Ottamissyvyys on keskimäärin n. 10 m varsinaisella louhinta-alueella ja suurimmillaan n. 14 m. Vuotuinen ottomäärä on keskimäärin n. 6 000 m³ ktr.

Tieyhteys ottoalueelle kulkee Konnevedentielle erkanevan yksityistien kautta. Lähin rakennettu kiinteistö sijaitsee ottamisalueen reunasta 300 m:n etäisyydellä lounaaseen Konnevedentien varrella. Suunnitelma-alueen korkeimmat kohdat ovat tasolla +196.00. Matalimmat kohdat nykyisen ottoalueen pohjalla ovat tasolla n. +178.00.

Ottamisalueella ei ole kaavallisia suojeluvarauksia, eikä aluetta ole luokiteltu pohjavesialueeksi. Alueen välittömässä läheisyydessä ei ole lähteitä eikä pohjavesialueita. Keski-Suomen maakuntakaavassa alueella on yleismerkintöinä "biotaloutteen tukeutuva alue" ja "Kulttuuriympäristön vetovoima-alue". Lähin maakuntakaavaan merkitty luonnonsuojelualue on Vanginvesi Natura -alue, joka sijaitsee ottoalueesta n. 6 km luoteeseen. Ottoalueesta n. 1 km luoteeseen sijaitsee peruskartta liitteessä näkyvä Karsikkokallio - luonnonsuojelualue, jonka läheisyydessä on myös lähin muinaismuistojäännös Ohenloilo.

Lähimmissä kiinteistöissä on talousvesikaivoja, joista osasta on otettu vesinäytteet. Pohjavettä ei ottoalueella käytännössä ole kallioisen pohjan vuoksi. Ottoalueen pohjoispuolitse, metsäautotien reunassa, kulkee metsäoja. Ottoalueen länsipuolella metsäautotien reunassa metsäojan vieressä on suunnitelmakartalla näkyvä pohjavesiputki, jonka pää on korkeudella +177.62. Vesipinta putkessa oli 24.5.2023 korkeudella n. +175.50. Suunnitelman alimmaksi ottosyvyydeksi on määritetty +177.80, pohjavesiputken vesipinnan päälle jää n. 2,30 m:n suojakerros.

Louhosalue on sora- ja murskepintainen, josta pääosa sade- ja sulamisvesistä imeytyy maaperään ja kallion halkeamiin. Hulevedet ohjataan avo-ojaa pitkin suunnitelmakartalla näkyvälle laskeutusaltaalle. Veden mukana kulkeutuva kiintoaines laskeutuu altaan pohjalle, josta se tarvittaessa poistetaan kaivurilla. Altaasta vedet valuvat rumpuputken kautta metsäautotien reunaa pitkin Lehmiojaan ja siitä edelleen Ohenlampeen. Alueen maanpinnan kallistuksilla ja pohjan muotoilulla varmistetaan, ettei alueelle lammikoidu pintavesiä.

Alueella tuotetaan eri murskelajitteita keskimäärin n. 13 000 t/a ja enintään 20 000 t/a.

Louhinta ulotetaan enintään suunnitelmassa esitettyyn tasoon, alimmillaan +177.80. Alimman louhintatason ja pohjavesiputken osoittaman vesipinnan välinen korkeusero on n. 2,3 m. Ottamistaso nousee loivasti, n. 0,5 % itään ja kaakkoon päin, jotta alueella ei lammikoidu pintavesiä.

Pohjaveden tilaa on seurattu ja seurataan edelleenkin. Pohjaveden tilassa ei ole havaittu muutoksia louhoksen toiminta-aikana. Pohja- ja pintavesien laatua tarkkaillaan aistinvaraisesti. Mikäli veden laadussa havaitaan haitallisia vaikutuksia, otetaan yhteyttä valvontaviranomaiseen ja jatkotoimenpiteet tehdään viranomaisen ohjeiden mukaan.

Envineer Oy:n laatiman melumallinnuksen (5.12.2023) perusteella päiväaikaiset melutasot eivät ylitä valtioneuvoston päätöksen (993/1992) antamia päiväaikaisen ympäristömelun ohjearvoja lähimpien kiinteistöjen piha-alueilla. Räjähdyksistä aiheutuva ääni on lyhytkestoista, eikä se suurella todennäköisyydellä aiheuta vaurioita lähimmissä kohteissa.

Keski-Suomen ELY-keskuksen lausunto

Alue ei sijaitse pohjavesialueella eikä sen läheisyydessä sijaitse kaivoja tai lähteitä, jotka tulisi ottaa huomioon toiminnassa. Itse ottamisalueella ei ole luonnonsuojelualueita tai muita ELY-keskuksen tiedossa olevia luonnon-, maiseman- tai vesiensuojelun kannalta arvokkaita kohteita. Tämä seikka huomioiden, ilmoittaa ELY-keskus pitävänsä mahdollisena maa-aineksen ottamista ja kiviaineksen murskausta mahdollisena asiakohdassa mainitulla alueella.

Kivenmurskaamon osalta on noudatettava valtioneuvoston asetusta (ns. Muraus-asetus) kivenlouhimien, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamien ympäristönsuojelusta (800/2010). Myönnettävässä ympäristöluvassa asetuksen säädöksiä on käytettävä ympäristönsuojelullisina vähimmäisvaatimuksina.

Lisäksi toiminnassa tulee huomioida myös Suomen ympäristökeskuksen Suomen ympäristö – julkaisusarjan julkaisussa 25/2010 "Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) – Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa" esitetyt parhaat käyttökelpoiset tekniikat (BAT, best available techniques) sekä parhaat ympäristökäytännöt (BEP, best environmental practice) suosituksia.

Maa-ainesten otossa tulee huomioida ympäristöministeriön ohjeistus (Maa-ainesten ottaminen, opas ainesten kestäväan käyttöön. Ympäristöministeriön julkaisu 2020:24).

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

Yksikön päällikkö Sohvi Hälikkä

Ylitarkastaja Petri Poikonen

Lausunnon valmisteluun on osallistunut ympäristönsuojelun asiantuntija Katja Hänninen sekä biologi Kristiina Nyholm

Tämä asiakirja KESELY/3269/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KESELY/3269/2023 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Hälikkä Sohvi 22.02.2024 10:34

Esittelijä Poikonen Petri 22.02.2024 08:05